

ХАРАКТЕРИСТИКИ ІТ-ПІДПРИЄМСТВА: ВПЛИВ НА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ

Сфера ІТ-індустрії в Україні протягом останніх років демонструє сталі показники розвитку, що проявляється, зокрема, в зростанні чисельності їх персоналу. Так, за перше півріччя 2018 року кількість фахівців в 50 найбільших ІТ-підприємств зросла на 2913 осіб або 5,8%. Крім того, за цей період вже друге підприємство даної сфери в Україні досягнуло значення чисельності персоналу в 5000 спеціалістів [4].

Згідно з призначенням ІТ-підприємства здійснюють діяльність у сфері інформаційних технологій та програмування [1]. Вікіпедія характеризує ІТ-підприємства як ті, що працюють в сфері ІТ-бізнесу (бізнесу інформаційних технологій), а до сфери їх діяльності відносить апаратне забезпечення комп'ютерної техніки та суміжних високотехнічних сфер.

На законодавчому рівні, а саме ст. 1 Закону України «Про Національну програму інформатизації» [2] інформаційну технологію визначено як цілеспрямовану організовану сукупність інформаційних процесів з використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, розосередження даних, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування.

Таким чином, перелік операцій, які може здійснювати ІТ-підприємство є доволі широким. Для розкриття особливостей облікового відображення та аналізу діяльності ІТ-підприємств необхідно мати чітке уявлення про особливості таких підприємств, що зумовлює необхідність визначення чітких їх характеристик.

Однією з найбільш важливих характеристик ІТ-підприємств, які визначають специфіку їх бухгалтерського обліку, є результат їх діяльності, який представлений або програмним продуктом, або послугою, заснованою на програмному продукті. Це впливає на основне джерело формування доходу таких підприємств. Не дивлячись на те, чому більше приділяється увага на конкретному ІТ-підприємстві – ІТ-послугам чи розробці програмного забезпечення – необхідним є високий рівень знань специфіки діяльності у бухгалтерів.

Найтипівішими помилками, які допускають бухгалтери при організації та веденні бухгалтерського обліку на ІТ-підприємстві, є помилки при відображенні витрат таких підприємств, операцій з

нематеріальними активами та роялті. Якщо бухгалтер не розуміє самої специфіки діяльності ІТ-підприємства, то він не зможе правильно класифікувати господарську операції, оцінити її наслідки та вибрати методично вірний варіант облікового відображення.

Не менш важливою характеристикою ІТ-підприємства є його необмежена масштабованість, тобто мінімальне збільшення витрат при збільшенні масштабів діяльності [3]. Так, це зумовлене тим, що зростання кількості клієнтів ІТ-послуг, як правило, призводить до зростання вартості цих послуг. Вказану ознаку слід враховувати при оцінці вартості ІТ-підприємства, а також при прийнятті рішень як на етапі відкриття підприємства, так і на всіх інших етапах, пов'язаних зі змінами обсягів його діяльності.

Здійснюючи аналітичні розрахунки щодо доцільності обрання ІТ-сфери для здійснення бізнесу, власникам необхідно враховувати специфіку початку діяльності. Так, для підприємств даної сфери характерним є тривалий період збитковості з подальшим різким зростанням. Проте така ситуація вимагає необхідності врахування достатнього обсягу наявних ресурсів на початкових етапах розвитку.

Врахування наведених характерних рис при організації бухгалтерського обліку та при здійсненні аналізу діяльності ІТ-підприємства забезпечує більш високу ефективність даних процесів, тим самим сприяючи отриманню позитивних результатів.

Список використаних джерел

1. Волянюк І. Особливості бухобліку в ІТ-компаніях // Вісник. Офіційно про податки. 2017. № 12. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100004441-osoblivosti-bukhobliku-v-it-kompaniyakh>

2. Закон України «Про Національну програму інформатизації» № 74/98-ВР від 04.02.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>

3. Метелев В.М. Особенности оценки стоимости бизнеса IT-компаний // Научное сообщество студентов XXI столетия. Экономические науки: сб. ст. по мат. XLIII междунар. студ. науч.-практ. конф. № 6(43). URL: [https://sibac.info/archive/economy/6\(43\).pdf](https://sibac.info/archive/economy/6(43).pdf)

4. Яновський І. ТОП-50 ІТ-компаній України, липень-2018: стабільне зростання та 50 тисяч спеціалістів. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/top-50-july-2018/>